АҚТӨБЕ МЕДИЦИНАЛЫҚ КОЛЛЕДЖІ
1935

тоқсан сайын шығатын

Ақжелең

кәсіби медициналық, тәжірибелік және әдеби журнал

ISSN 0000-0000
№ 4/08/2016

Құрметті әріптестер, достар!

Қазақстан Республикасының 25 жылдығына орай шын жүректен шыққан ыстық ықыласымды қабыл алыңыз.

Бұл күн – ата-бабамыз аңсаған арманның жүзеге асқан, елімізге еркіндік сыйлаған Ұлы күн.

Әр ұлт, әр халық үшін тәуелсіздіктен артық қасиетті де қымбат ештеңе жоқ. Еліміз алып, құқықтық, дербес демократиялық мемлекет ретінде әлемге танылды.

Барша бастама-талпыныстарыңыз жемісті болып, туған Жеріміз, Еліміз – Қазақстан гүлденіп, көркейе берсін!

Әр отбасына татулық пен ырыс-береке, Отанымыздың игілігі мен жарқын болашағы жолында жаңа табыстар тілеймін.

Еліміздің Көкбайрағы бейбіт аспан астында желбіреп, әлемге таныла берсін!

Ата-бабамыз ғасырлар бойы армандап өткен тәуелсіз ел болу мәртебесін көру – бүгінгі ұрпаққа бұйырған зор бақыт. Осы қуанышымыз құтты, бақытымыз баянды болсын. Жаңа ғасырда қайта түлеген, жасарып, түрленген еліміздің тәуелсіздігі тұғырлы болғай!

Сіздерге деген ақ тілегін арнаған бас редактор, м.ғ.к., доцент М.Кузбаков

Уважаемые коллеги!

От всей души поздравляю вас с одним из главных праздников нашей страны - Днем Независимости Республики Казахстан!

За 25 лет у нас созданы сильное государство, новая экономика и новое единое общество.

У нас есть четкие ориентиры дальнейшего пути. Этот курс послужит стратегическим ориентиром для будущих поколений казахстанцев. Главная наша ценность - люди, которые своим трудом, бережным отношением к истории и традициям, прославляют родную землю. Народ Казахстана вместе со своим Президентом продолжают строить суверенное, процветающее государство. Сегодня подрастает новое поколение, впитавшее дух свободы, успеха и победы, которое своими творческими, интеллектуальными достижениями, добрыми делами прославляет нашу область, наш Казахстан!

Желаю каждому дому и каждой семье здоровья и благополучия, достатка, спокойствия и мира!и творите! Успеха ВКМ!

С искренними пожеланиями главный редактор, к.м.н., доцент М.Кузбаков

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ДАМУ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ И СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ақжелең

тоқсан сайын шығатын

кәсіби медициналық, тәжірибелік және әдеби журнал

Меншік иесі-«Ақтөбе медициналық колледжі» МКҚК

Собственник-ГККП «Актюбинский медицинский колледж»

ҚР Инвестициялар және даму министрлігі
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат
комитетіне 26.12.2014ж. тіркеліп, журналға
№ 15040-Ж куәлігі берілген

Свидетельство о постановке на учет
№ 15040-Ж от 26.12.2014г. выдано Министерством
по инвестициям и развитию Республики Казахстан,
Комитетом связи, информатизации и информации

Бас редактор: м.ғ.д., доцент М.Х. КУЗБАКОВ
Бас редактордың орынбасары: І.Е. ТАЖГУЛОВА

Редакциялық ұжым:

Н.І. ЕСЕНҒАЗЫ
Г.Ш. САҒНАЕВА
А.С. НАУРУЗБАЕВА
Г.А. КУЛЬДЕЕВА

Редакциялық кеңес:

Е.В. ГОРШЕНИНА - (Ресей)
С.Қ.МҰРАТБЕКОВА - м.ғ.д., профессор (Көкшетау)
С.В. ПЫЛАЕВ - (Ресей)
Қ.Қ. САБЫР - м.ғ.д., профессор (Ақтөбе)
С.Т. СЕЙДУМАНОВ - м.ғ.д., профессор (Алматы)
Н.М. ШУМБАЛОВ - (Батыс Қазақстан облысы)

Корректорлар:

М.С. АБИТОВА
Р.Б. ЖАЗЫКОВА
Г.Н. ИЛЬЯСОВА
Бетті көркемдеп, қаттаған: А.Б. МУСИНА

Главный редактор: к.м.н., доцент М.Х. КУЗБАКОВ
Заместитель главного редактора: И.Е. ТАЖГУЛОВА

Редакционная коллегия:

Н.И. ЕСЕНГАЗЫ
Г.Ш. САГНАЕВА
А.С. НАУРУЗБАЕВА
Г.А. КУЛЬДЕЕВА

Редакционный совет:

Е.В. ГОРШЕНИНА - (Россия)
С.К. МУРАТБЕКОВА - д.м.н., профессор (Кокшетау)
С.В. ПЫЛАЕВ - (Россия)
К.К. САБЫР - д.м.н., профессор (Актобе)
С.Т. СЕЙДУМАНОВ - д.м.н., профессор (Алматы)
Н.М. ШУМБАЛОВ - (Западно-Казахстанская область)

Корректоры:

М.С. АБИТОВА
Р.Б. ЖАЗЫКОВА
Г.Н. ИЛЬЯСОВА
Дизайн и верстка: А.Б.МУСИНА

Редакцияның және баспахананың мекен-жайы:
463022, Ақтөбе қ., Шернияз к.,18
Телефон: 8 7132 - 90 - 67 - 32
E-mail: info@akzhelen.kz

Почтовый адрес редакции и типографии:
463022, г.Актобе, ул.Шерниязa,18
Телефон: 8 7132 - 90 - 67 - 32
E-mail: info@akzhelen.kz

Мұқабаның бірінші бетінде Тәуелсіздікке 25 жыл-
Шыққан күні: 14 желтоқсан 2016 жыл
Таралымы: 500 дана
Тапсырыс: № 0000004

На обложке журнала 25 лет независимости
Дата выпуска: 14 декабрь 2016 год
Тираж: 500 экз.
Заказ: № 0000004

1. І. Тәжіғұлова
ТӘУЕЛСІЗДІК ЖЫЛНАМАСЫ . . . 4
И.Тажигулова
ЛЕТОПИСЬ НЕЗАВИСИМОСТИ . . . 4
I. Tazhigulova
INDEPENDENCE.CHRONICLE . . . 4
2. І.Алмас
МЕМЛЕКЕТ ҚАМҚОРЛЫҒЫ БАРШАҒА! . . . 5
И. Алмас
ЗАБОТУ ГОСУДАРСТВА – ВСЕМ . . . 5
I.Almas
CARE OF STATE FOR EVERYBODY. . . . 5
3. І. Алмас
ТӘУЕЛСІЗДІК БАЛЫ . . . 6
И. Алмас
БАЛ НЕЗАВИСИМОСТИ . . . 6
I. Almas
GIFT FOR THE ANNIVERSARY OF INDEPENDENCE. . . . 6
4. ОДСБ ақпарат орталығы
ОБЛЫС МЕДИЦИНАСЫ БОЛАШАҚҚА СЕНІМДІ ЖОЛ ТАРТУДА . . . 7
Пресс служба облздрав
МЕДИЦИНА ОБЛАСТИ УВЕРЕННО УСТРЕМЛЕНА В БУДУЩЕЕ . . . 7
Regional Health Service
MEDICINE OF THE REGION IS SURELY DIRECTED IN THE FUTURE. . . . 7
5. І. Алмас
МЕДИЦИНАЛЫҚ ПУНКТТЕР АШЫЛАДЫ . . . 9
И. Алмас
БУДУТ МЕДИЦИНСКИЕ ПУНКТЫ . . . 9
I. Almas
THERE WILL BE MEDICAL CENTERS . . . 9
6. І. Алмас
АҚТӨБЕДЕ ЯДРОЛЫҚ МЕДИЦИНА ОРТАЛЫҒЫ АШЫЛДЫ . . . 10
И. Алмас
В АКТОБЕ ОТКРЫТ ЦЕНТР ЯДЕРНОЙ МЕДИЦИНЫ . . . 10
I. Almas
CENTER OF NUCLEAR MEDECINE WILL APPEAR IN AKTOBE . . . 10
7. Н. Утюгулова
МЕЙІРБИКЕНІҢ КОММУНИКАТИВТІ ДАҒДЫЛАРЫ . . . 11
Н. Утюгулова
КОММУНИКАТИВНЫЕ НАВЫКИ МЕДИЦИНСКОЙ СЕСТРЫ . . . 11
N. Utyugulova
NURSES' COMMUNICATIVE SKILLS. . . . 11
8. Б. Мауытова
ЖЕМҚОРЛЫҚ ІНДЕТ, ІНДЕТПЕН КҮРЕСУ МІНДЕТ . . . 13
Б. Мауытова
КОРРУПЦИЯ – ЭПИДЕМИЯ, С КОТОРОЙ НЕОБХОДИМО БОРОТЬСЯ . . . 13
B. Maytova
CORRUPTION- EPIDEMIC WHICH NEED FIGHT. . . . 13
9. І. Тәжіғұлова
ДӘРІГЕРЛЕР ӘКЕЛГЕН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБА . . . 14
И.Тажигулова
ИННОВАЦИОННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ МЕДИКОВ . . . 14
I.Tazhigulova
DOKTOR S INNOVATATIVE INVESTMENTS . . . 14
10. А.Наурузбаева
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ӘРІПТЕСТІК . . . 15
А.Наурузбаева
МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО . . . 15
A.Naurizbaeva
INTERNATIONAL FRIENDSHIP . . . 15
11. А.Уралбаева
БҮКІЛ ӘЛЕМДІК САПА КҮНІ . . . 17
А.Уралбаева
ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КАЧЕСТВА . . . 17
A.Uralbaeva
WORLD QUALITY DAY . . . 17
12. А.Қалмұхамбетов М.Тойбазар

ТӘУЕЛСІЗДІК.ҚҰҚЫҚТЫҚ МЕМЛЕКЕТ . . . 18
А.Калмухамбетов М.Тойбазар
НЕЗАВИСИМОСТЬ. ПРАВОВОЕ ГОСУДАРСТВО. . . . 18
A.Kalmukhanov M.Toyibazar
INDEPENDENCE. THE LEGAL STATE. . . . 18
13. Ж.Қамбаров
ШИРЕК ҒАСЫРДАҒЫ ШИРАҚТЫҚ . . . 20
Ж. Камбаров
ЧЕТВЕРТЬ ВЕКА ЭНЕРГИИ . . . 20
Zh.Kambarov
QUARTER OF CENTURY OF ENERGY. . . . 20
14. М.Қапашев
ТӘУЕЛСІЗДІК ӘПЕРГЕН ТАБЫС. . . . 21
М. Капашев
ДОСТИЖЕНИЯ ЗА ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ . . . 21
M.Kapashev
ACHIEVEMENTS OF INDEPENDENCE YEARS. . . . 21
15. Ә.Шарапатов
НҰРЛЫ БОЛАШАҚ . . . 22
А. Шарапатов
СВЕТЛОЕ БУДУЩЕЕ. . . . 22
A.Sharapov
BRIGHT FUTURE. . . . 22
16. А.Иманбаев
МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАЛАР ЕЛ ИГІЛІГІНЕ . . . 23
А.Иманбаев
ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ПРОГРАММЫ ДЛЯ БЛАГА НАРОДА. . . . 23
A. Imanbaev
STATE PROGRAMMES FOR PROFIT OF PEOPLE. 23
17. Қ.Әбішев
ҰЛТТЫҚ СКРИНИНГ –ҰЛТҚА ДЕГЕН ҚАМҚОРЛЫҚ . . . 24
К. Абишев
НАЦИОНАЛЬНЫЙ СКРИНИНГ – ЗАБОТА О НАЦИИ . . . 24
K.Abishev
NATIONAL SCREENING – CARE OF NATION. . . . 24
18. Е.Демегенов
ӨТКЕЛДЕР МЕН ӨТКЕНДЕР . . . 25
Е.Демегенов
БЫЛОЕ И ПЕРЕЖИТОЕ . . . 25
E. Demegenov
PAST AND EXPERIENCED. . . . 25
19. С.Нұрбаев
ӨСУ МЕН ӨРКЕНДЕУ . . . 26
С.Нурбаев
РОСТ И РАЗВИТИЕ. . . . 26
S. Nurbaev
GROWTH AND DEVELOPMENT. . . . 26
20. Р.Исаев
ХАЛЫҚҚА ҚОЛЖЕТІМДІ ЖӘНЕ САПАЛЫ КӨМЕК . . . 27
Р.Исаев
ДОСТУПНАЯ И КАЧЕСТВЕННАЯ ПОМОЩЬ НАСЕЛЕНИЮ. . . . 27
R.Isaev
QUALITATIVE HELP FOR PEOPLE . . . 27
21. А. Есмағамбетов
ҰЛТ ДЕНСАУЛЫҒЫ- БОЛАШАҚТЫҢ ЖОЛЫ . . . 28
А. Есмагамбетов
ЗДОРОВЬЕ НАРОДА – ПУТЬ В БУДУЩЕЕ . . . 28
A. Esmagambetov
NATIONAL HEALTH – WAY TO THE FUTURE. . . . 28
22. М.Тарасова
ТУБЕРКУЛЕЗДІК ПЛЕВРИТ . . . 29
М.Тарасова
ТУБЕРКУЛЕЗНЫЙ ПЛЕВРИТ. . . . 29
M.Tarasova
TUBERCULOUS PLEURISY. . . . 29

ТӘУЕЛСІЗДІК ЖЫЛНАМАСЫ

Тәуелсіздік – ең басты құндылығымыз. Тәуелсіздіктің 25 жылы тарихта өз ерекшеліктерімен қалды. Біз бүгін осы атаулы жылдарға тоқталмақпыз.

1991 жылы желтоқсанның 16-сында Қазақстан өз Тәуелсіздігін жариялады. Осылайша әлем картасында Тәуелсіз Қазақстан атты жаңа мемлекет пайда болды. Оның тұңғыш Президенті болып Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев сайланды. Н Назарбаев қол қойған алғашқы Жарлықтарының бірі — 1991 жылғы тамыздың 29-ындағы «Семей полигонын жабу туралы» Жарлық болды.

Қазақстан 1992 жылғы 2 наурыздан бастап Біріккен Ұлттар Ұйымының толық құқылы мүшесі. Мемлекеттің тәуелсіздігін қамтамасыз ету мақсатында 1992 жылғы қаңтарда еліміздің ішкі істер әскері құрылды.

.1993 жылғы 5 қарашада «Ақша жүйесін тұрақтандыру жөніндегі шұғыл шаралар туралы» Президент жарлығы шықты.Сөйтіп, төл теңгеміз 1993 жылдың 15 қарашасында айналымға түсті.1993 жылы «Болашақ» бағдарламасы бойынша шетелге жастарды оқыту басталды.

1994 жылы 6 шілдеде Жоғарғы Кеңес депутаттары астананы Ақмола қаласына көшіруге шешім қабылдады.

1995 жыл.1995 жылғы 1 наурызда мемлекет басшысы жанындағы қоғамдық консультациялық-кеңесші орган — Қазақстан халықтарының Ассамблеясы құрылды. 1995 жылы 29 сәуірде Президент Н.Ә.Назарбаевтың өкілеттігін 2000 жылдың 1 желтоқсанына дейін ұзарту жөнінде бүкілхалықтық референдум өткізілді. Сайлаушылардың 95,4%-ы Н.Ә.Назарбаевтың өкілеттілігін ұзартуды қолдады.1995 жылы 30 тамызда еліміздің жаңа Конституциясы қабылданды.

1997 жылы қазан айында Президент Н.Ә. Назарбаевтың «Қазақстан-2030» стратегиялық жолдауы жарияланды.

2030 жылы Қазақстан күрделі жолдан ойдағыдай өткен және дамудың келесі кезеңіне нық қадаммен аяқ басқан ел болады.

1998 жылы 6 мамырда Президент Ақмола қаласын Астана деп атауға Жарлық шығарды. 1998 жылы 10 маусымда жаңа Астананың ресми тұсаукесері болып өтті.

1999 жылдың шілдесінде Астана қаласы ЮНЕСКО-ның «Әлем қаласы» сыйлығымен марапатталды.

2001 жыл автомобиль жолдары жылы болып жарияланды. Трансевразиялық магистраль «Батыс Еуропа —Батыс Қытай» жобасы басталды.

2002 жылы Евразияның кіндігі — Астананың төрінде Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың идеясымен Елорданың символына айналған «Астана – Бәйтерек» монументі салынды. Оның биіктігі - 97 метр.

2003 жылы Астана қаласында Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының Бірінші съезі болды.

Бейбітшілік және келісім сарайы салынды. 2003 жылы демографиялық жағдайды көтеру және әлеуметтік қолдау мақсатында аналарға бала тууына байланысты бір реттік жәрдемақылар беріле бастады. 2004 жылы Астанада Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің Музейі ашылды. Онда 100 мыңнан астам экспонаттар бар. 2004 жылы 13 қаңтарда ҚР Президенті «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы туралы Қаулыға қол қойды.

2006 жылдың 1 қыркүйегінде ашылған пирамида үлгісіндегі Бейбітшілік және келісім Сарайы — Астананың ең үлкен мақтаныштары қатарындағы ғимарат. 2006 жылы қыркүйек айында дәл осы жерде Әлем діндерінің екінші съезі өтті.

2008 жылы Астананың сол жағалауындағы әсем де зәулім ғимараттар қатарын «Қазақ елі» монументі толықтыр-

ды. Идеяның негізгі авторы — Елбасы Н.Назарбаев. Монументтің биіктігі - 91метр.
Астана қаласында мемлекет тарихында тұңғыш рет Орта Азия елдерінің басшыларының қатысуымен ЕҚЫҰ-ның Саммиті өтті 2011-2015 жылдар
«Саламатты Қазақстан-2011-2015ж»
«Денсаулық 2016-2020ж»

І.Тәжіғұлова

МЕМЛЕКЕТ ҚАМҚОРЛЫҒЫ – БАРШАҒА!

Ақтөбе облысында Тәуелсіздіктің 25 жылдығына арналған ауқымды шаралар жалғасын табуда. Аймақ басшысы Бердібек Сапарбаев әрбір ақтөбеліктің Тәуелсіздіктің мерейтойында мемлекеттің қамқорлығын сезінуі керек екендігін айтты. Бұл туралы «Ақтөбе ақпарат» орталығы хабарлайды.

Күн сайын облыста айтулы мереке қарсаңында ондаған шаралар өткізілуде. Мемлекет басшысының бекіткен Тәуелсіздіктің 25 жылдығын мерекелеу: еркіндік, бірлік, тұрақтылық, шығармашылық, өркендеу сияқты

тұжырымдамасына сәйкес, әрбір өткізілген іс-шаралар әлеуметтік-экономикалық дамудың барлық салаларында қамтылуда. Еске сала кетейік, Ақтөбеде «Ұлы дала елі – Тәуелсіздіктің 25 негізі» атты 25 жұлдызды күн шарасы бастау алды. 21 қараша мен 15 желтоқсан аралығы бойынша 25 жұлдызды күн аясындағы шаралар Тәуелсіздік жылдарында жеткен жетістігімізді баяндайды. Осы кезеңде, тек Ақтөбеде 37 өндірістік және әлеуметтік нысандар ашылып, 200-ден астам ауқымды мәдени, әлеуметтік маңызы бар іс-шаралар ұйымдастырылады.

Облыс басшылығы көмекке мұқтаж әрбір азаматты назардан қалдырмау бойынша барлық қажетті шараларды жасауда.

-Биыл біз тарихи күнді атап өтеміз. 25 жыл бұрын әлем картасында тәуелсіз жас Қазақстан Республикасы деген мемлекет пайда болды. 25 жыл – бұл көп те, аз да жыл емес, бірақ біз осы кезеңдерде елеулі табыстарға қол жеткізе алдық. Еліміздің басты жетістігі – көп ұлтты халқымыздың бірлігі мен ынтымағы.Экономикалық және саяси дағдарыстарға қарамастан, халқымыз тұрақтылықпен қамтамасыз етіліп, әл-ауқатымыз өсіп келеді. Мұның барлығы – мемлекет басшысының жүргізіп отырған саясатының жемісі. 25 жұлдызды күн аясында өткізілген әрбір шара облысымыздың барлық аймағын қамтиды. Біздің басты бағытымыз – көмекке мұқтаж әрбір азамат Тәуелсіздік мерейтойында мемлекеттің қамқорлығын сезінуі керек. Сонда ғана, біз тағы да өз ісімізбен бір ел – бір отбасы екенімізді көрсете аламыз, - деп қадап айтты Бердібек Сапарбаев.

І.Алмас, Ақтөбе қаласы

ТӘУЕЛСІЗДІК ТОЙЫНА СЫЙ!

(Ақтөбе облысында алғаш рет өткізілген Тәуелсіздік балы кешінен репортаж)

Шынында да әні де, сәні де, салтанаты да келіскен кеш болды. Оның үстіне, бұл іс-шараның қайырымдылық мақсаты да бар! «Өнер арқылы, әсемдік пен әдемілік арқылы жастардың бойына қайырымдылық, ізгілік, жақсылық жасау қасиетін сіңіру» – дейді ұйымдастырушылар. Ал, облыстағы ең алғашқы Тәуелсіздік балын жоғары деңгейде ұйымдастырып, өткізген Ақтөбе медициналық колледжінің ұжымы. Мерекенің өн бойынан, сценарийлік құрылымы мен репертуар жағынан шын мәнінде де елімшілдіктің, ұлтжандылықтың, отаншылдық партиотизмнің лебі есіп тұрды. Ұйымдастырушылар қаланың ең ірі мейрамханасы «Юртаны» да дөп басып таңдағандай. Қазақтың киіз үйінің ішінде Тәуелсіздік тойы тойланды! Оның атшаптырым төрінде тізерлеп отырып 25 жігіт «Адайды», «Көңілашарды» күмбірлеткенде, ұлттық рухты сезінбеу тіпті де мүкін емес! 25 саны кештің «символы» болып концерттік бағдарламада жиі көрініс беріп тұрды.

Мынау, қара домбыраның көмейінен күй төгілткен 25 бозбаланың киімдері қандай жарасты! Тура осы бойда 25 тұлпардан түсе қалып бабалар рухына бас игендей кейіп танытады. Ал, 25 дауылпазшы бұл кешке ерекше салтанатты шырай қосты. Екі мәрте Кеңес Одағының Батыры Т.Бигелдинов атындағы әуе қорғаныс күштері институтының 25 сарбазы марш әуенімен, әскери қадаммен ортада сап түзеген кезінде еліміздің айбыны мен айбарын танисың! Сәлден соң суда жүзген аққудай болып бишілер шықты ортаға. Сырлы да назды вальс әуенімен қалықтаған бірнеше жұп бишілер (медицина колледжі студенттері) ежелгі ақсүйектер биін көрермендер назарына ұсынды. Ұйымдастырушылардың сөзіне қарағанда, осы алғашқы жобаға қаладағы үш оқу орнының студенттері тартылыпты да қалған оқу орындарының әкімшілігі мен жастар ісі жөніндегі комитеттен делегаттар шақырылған. Ондағы мақсат – биылғы балды үлгі-жоба ретінде оларға таныстыру, ал, келесі жылы қаладағы барлық орта арнаулы оқу орындары студенттерін түгел қамту. Бұл – қайырымдылық мақсаты. Тәуелсіздік балы кешінде ата-ананың қамқорынсыз қалған 13 студентке ақшалай көмек көрсетілді. Сонымен қатар, оқу үлгерімі жақсы, қоғамдық жұмыста ерекше белсенділік танытқан, әлеуметтік жағынан аз қорғалған отбасынан шыққан студенттер де қаржылай қолдауға ие болды. Мерекелік кеште сөз алған Ақтөбе облыстық денсаулық сақтау басқармасының басшысы Ә. Қалиев өзінің құттықтау сөзінде 25 жыл ішінде облыстың денсаулық сақтау саласындағы атқарылған ірі істер мен жүзеге асқан мемлекеттік бағдарламаларды тілге тиек етті. Соңынан әлеуметтік қорғауға мұқтаж В.Минаева, Б.Бұрханаддин, И.Липерт, А.Алибаева, А.Серкебай, Н.Муханбетқалиұлына қайырымдылық сертификатын табыс етті. Бұл игі іс-шара аясында колледж ұжымы бір күндік еңбек ақысынан жиналған 335 мың теңге қаражатты студент Назарбай Муханбетқалиұлының атындағы «Тұрғын үй жинақтау банкіндегі» есеп шотына аударды. Кеш қонақтарының қатарынан Ақтөбе медицналық колледжінің түлектері де бой көрсетті. Тәуелсіздік балының шымылдығын «Қазақстан, алға» әніне қойылған тамаша театрландырылған қойылым жапты.

МЕДИЦИНА ОБЛАСТИ УВЕРЕННО УСТРЕМЛЕНА В БУДУЩЕЕ

В год 25-летия Независимости Казахстан получил новый стратегический документ — государственную программу развития здравоохранения «Денсаулық», логическое продолжение предыдущих программ, направленную на закрепление и развитие достигнутых результатов. Основная ее цель в увеличении продолжительности жизни населения, повышении доступности и качества медицинских услуг, улучшении системы финансирования и управления в здравоохранении, — объясняет руководитель областного управления здравоохранения. Асет Калиев

Оптимальный подход

Центральным звеном организации медицинской помощи населению области определена первичная медико-санитарная помощь (ПМСП). Ее оказывают 425 участковых врачей: педиатры (14,3%), терапевты (16,7%), врачи общей практики (69%).

Электронная медицина

На смену столпотворению в регистратурах и у дверей кабинетов специалистов приходит электронная очередь. Записаться на прием к врачу можно будет и через портал e-gov. К концу года завершится внедрение информационных систем электронного здравоохранения, что обеспечит переход к безбумажному ведению ме-

дицинской документации, для начала в трех крупных медицинских организациях области.

Скрининги

Профилактика на уровне первичного звена осуществляется среди отдельных возрастных групп по одиннадцати видам заболеваний в рамках Национальной скрининговой программы. Передвижные медицинские комплексы консультативно-диагностического центра в 37 населенных пунктах осмотрели (включая скрининги) 9 935 человек, в том числе 2 417 детей. Диагностические лабораторные исследования, консультации профильных специалистов, оздоровительные мероприятия среди выявленных больных продолжаются.

Туберкулез отступает

В области разработан план мероприятий по оказанию противотуберкулезной помощи населению на период с 2016 по 2020 годы. С марта, как и в целом по республике, внедряется интегрированная модель контроля. Областной противотуберкулезный диспансер включен в число организаций ПМСП. В рамках межсекторального взаимодействия в целях профилактики профессиональной заболеваемости, усиления мер инфекционного контроля мероприятия проводятся совместно со службой защиты прав потребителя.

Новостройки

При поддержке местных исполнительных органов ежегодно укрепляется материально-техническая база медорганизаций.

Только в этом году возведены пять медицинских пунктов в районах области, продолжается строительство еще двух. Капитально отремонтированы 17 медицинских объектов. Начато возведение областного противотуберкулезного диспансера на 300 коек. На следующий год запланировано строительство областного перинатального центра. В формате государственно-частного партнерства реализуются пять проектов.

Достижения

В специализированных кардиологических и кардиохирургических стационарах за девять месяцев выполнена 1 151 коронарография. На 13,3 процента возросла высокоспециализированная помощь в стационарах. Проведено операций на открытом сердце 117, из них 37 - детям. Для выполнения всего спектра кардиохирургических вмешательств детскому населению при областной клинической детской больнице открыт центр кардиохирургии.

Кластерное будущее

В сентябре в Актобе прошел международный медицинский форум «Кластерная медицина, государственно-частное партнерство, развитие международных связей. Новая повестка дня регионального здравоохранения». В его работе приняли участие руководители ведущих клиник Израиля, Южной Кореи, Беларуси, России и Казахстана.

Концепция создания регионального медицинского кластера направлена на повышение доступности и улучшение медобслуживания населения, а также системы финансирования и управления медицинских учреждений.Реализация Государственной программы развития здравоохранения «Денсаулык» на 2016-2019 годы позволит медицинским организациям повысить качество обслуживания и его эффективность, улучшение качества жизни населения, снижение уровня заболеваемости и смертности социально значимыми болезнями, увеличение средней продолжительности жизни населения.

THE MEDICINE OF THE REGION IS SURELY DIRECTED IN THE FUTURE

In the year of the 25- th anniversasy of Independence of Kazakhstan has received a new strategic documentn - the state health development program «Densaulyk » a logical continuation of previous programs aimed at consolidating and developing the achieved results. Its main goal to increase the life expectancy of the population, improving the accessibility and quality of health services, improving financial and management systems in health care.

a

Positive aspects of medicine efforts for quarter of a century are the growth of fertility by 4 per cent, as well as a significant reduction in mortality from the major socially significant diseases: disease of the circulatory organs, tuberculosis, injuries and accidents.

I. Almas

БУДУТ МЕДИЦИНСКИЕ ПУНКТЫ

Информационный центр «Ақтөбе ақпарат»

За годы Независимости в регионе построено 127 медицинских объектов стоимостью 31,5 млрд.тенге, еще 173 объекта были капитально отремонтированы на сумму 3,5 млрд. тенге. Об этом в информационном центре «Ақтөбе ақпарат» сообщил руководитель управления здравоохранения Актюбинской области Асет Калиев.

Сегодня на повестке дня актюбинской медицины значится формирование медицинского кластера, которое осуществляется путем объединения крупных медицинских объектов, развития международного сотрудничества и государственно-частного партнерства. С ведущими клиниками Южной Кореи, Турции, России заключены меморандумы о сотрудничестве в оказании высокоспециализированной медицинской помощи и подготовке медицинских кадров. В рамках ГЧП начато строительство станции скорой медицинской помощи в городе Актобе, с участием партнеров из Турции.

Государственной программы развития здравоохранения «Денсаулык», в рамках которой ведется активная ра - На осуществление финансово-хозяйственной деятельности в текущем году выделено из бюджета 37,9 млрд. тенге, в том числе 34,6 млрд. тенгена оказание гарантированного объема бесплатной медицинской помощи, что больше, чем в 2015 г. В настоящее время ведется строительство 9 объектов, в том числе 3 объекта возводятся в рамках ГЧП. На стадии завершения капитальный ремонт в 6 лечебно-профилактических организациях, ведется ремонт на 11 объектах Айтекебийского, Мугалжарского районов и г.Актобе, - сообщил Асет Калиев.

При поддержке руководства области в текущем году проведен большой объем работы по развитию государственно-частного партнерства, формированию международных связей. В сентябре проведен международный форум с участием специалистов от медицины из Турции, Южной Кореи, Российской Федерации, Белоруссии и Израиля, в ходе которого был презентован региональный медицинский кластер. По итогам форума был подписан меморандум о сотрудничестве с одной из ведущих клиник Южной Кореи, ставшей официальным партнером Актюбинского медицинского кластера.В рамках расширения сотрудничества в течение года подписаны меморандумы с оренбургским филиалом МНТК «Микрохирургия глаза», белорусским НП ООО «МедБиотех», израильским медицинским центром MVI, госпиталем «Синчеон Северанс» - Ли Бен Сок (Южная Корея), турецкой компанией«Turkuaz» по модернизации службы скорой и неотложной помощи.

И. Алмас

THERE WILL BE MEDICAL CENTERS

During the years of Independence in the region 127 facilities have been built value with the cost of 31.5 billion and 173 objects were repaired in the amount of 3.5 bln.tenge.

In general, over the past 25 years, the health system has undergone global changes, which allowed to achieve significant progress in health population of Aktobe. Thus,in 2015 the birth rate in the region rose to 24 11 per 1.000 inhabitans, while the infat mortality rate, compared with 1991 dicreased to 2.7 times.

The incidence of tuberculosis has decreased by 5.6 % , and mortality from tuberculosis in 2.3 times. Almost 2-fold decreased mortality from diseases of the circulatory system.

Today on the agenda of Aktobe medicine appears the formation of a medical cluster, which is carried out by combining the major medical facilities, development of international cooperation and public-private partnerships. It was signed a memorandum of cooperation care and medical training with the leading clinics of South Korea, Turkey and Russia.

I.Almas

ЦЕНТР ЯДЕРНОЙ МЕДИЦИНЫ

В Актобе подписали меморандум о создании первого в Казахстане ПЭТ центра в рамках государственно-частного партнерства. Документ подписал глава региона Бердыбек Сапарбаев и региональный руководитель по продажам и развитию бизнеса GE Healthcare в России и странах СНГ Леван Баканидзе.

- Как показывает практика, совместная работа государства и бизнеса в проектах по модернизации системы здравоохранения на основе гсоударственно-частного партнерства более продуктивна, чем в тех случаях, когда система здравоохранения находится исключительно в ведении государства, - сообщил аким области Бердыбек Сапарбаев.

Создание ПЭТ центра позволит качественно диагностировать онкологические заболевания на ранних ста-

диях. Это влияет на своевременность и качество дальнейшего лечения. Строительство центра планируется завершить в середине 18 года. На эти цели инвестор ООО «Дженерал Электрик» выделит 5,5 миллиардов тенге. Предполагается не только строительство Центра, но и его техническое оснащение и обучение местных специалистов. В свою очередь акимат поможет инвесторам с выделением земельного участка и подведением коммуникаций.

«Строительство центра даст новые возможности для лечения онкологических больных. Самое главное появится возможность для ранней диагностики злокачественных образований на клеточном уровне. В Казахстане такой центр есть только в Астане. И мы рады, что в Актобе, в котором мы развиваем медицинский кластер, появится такой центр», - сообщил руководитель областного управления здравоохранения Актюбинской области Асет Калиев.

За последние годы онкологическая служба Актобе модернизируется. На базе медицинского центра ЗКГМУ имени Марата Оспанова появилось уникальное оборудование для лечения онкобольных. Линейный ускоритель «TrueBeam» американского производства – прорыв в лучевой терапии. Оборудование позволяет уничтожить опухоль, не задевая здоровые клетки. Онкобольные Актобе обеспечены всем необходимым, в том числе дорогостоящими препаратами, бесплатно.

В итоге более 50% больных излечиваются полностью. Все больше пациентов преодолевают пятилетний рубеж выживания. При некоторых видах рака этот показатель достигает 70-80%. В настоящее время успешно ведется борьба с опухолями мочевого пузыря, матки, яичников, кишечника, предстательной железы, лимфомами. Труднее поддается лечению рак легкого, желудка, пищевода и поджелудочной железы.

И. Алмас

CENTER OF NUCLEAR MEDICINE

In Aktobe signed a memorandum on the establishment of Kazakhstan`s first PET center in the framework of public-private partnership. This document was signed by the head of the region Berdybek Saparbayeb and regional head of sales and development of the GE Healthcare business in Russia and CIS countries Levan Bakanidze.

-As practice shows, the joint work of the state and business in the projects to modernize the health care system based on the state-private partnership is more productive than in cases where the health system is solely the responsibility of the state, said akim of the region Berdybek Saparbayev.

Creating a PET center will qualitatively diagnose cancer at early stages. This affects the timeliness and quality of further treatment. Construction of the center is scheduled for completion in the middle of the 18th year. For this purpore, the investor ``General Electric`` company will allocate 5.5 billion tenge. It involves not only the construction of the Centre, but also its technical equipment and training of local specialists. In turn, the city administration will help investors with allocation of land and the tabulation of communication.

Construction of the center will provide new opportunities for the treatment of cancer patients. The most important thing will be possible for the early diagnosis of malignant tumors at the cellular level. In Kazakhstan there is only such center in Astana.

I.Almas

МЕЙІРБИКЕНІҢ КОММУНИКАТИВТІ ДАҒДЫЛАРЫ

Н.Утюгулова
Ақтөбе медициналық колледжінің
психология негіздері және коммуникативтік
дағдылар пәнінің оқытушысы

Мейірбикенің коммуникативті дағдыларды жүргізе білу дәрежесі оның науқаспен, өз әріптестерімен жақсы қарым-қатынас орнатуына оң әсерін тигізері сөзсіз. Емхана медбикесі коммуникативті дағдыларды жоғары дәрежеде меңгерген болса, бұл емхананың да, дәрігердің де беделін өсіреді. Коммуникативті дағдыларды жүргізу дәрежесін бағалау арқылы, дәрежені арттыруға мүмкіндік аламыз.

Мейірбикенің коммуникативті дағдыларды жүргізуі. Ежелгі заманда медбикелер саны өте аз болғандықтан, олар қарбалас жағдайда қызмет атқарғандықтан, әріптестерімен байланысты кеңейте алмаған. Ал, қазіргі

таңда медбикелер саны күрт өсті, медицинаның барлық саласындағы мамандарының да саны артты. Және диагностикалық емдеу технологияларын, ақпараттар мен қондырғы-құрылғыларды көп қолдануға байланысты медициналық мекемелерде техникалық мамандар да көбейді. Сөйтіп, медбике жұмыс бабында әріптестерімен, дәрігерлермен, науқас және оның жақын туыстарынан өзге адамдармен де тікелей қарым-қатынаста болады. Сондықтан да оның жұмысының нәтижелілігі науқастардың жай-күйіне, оның әріптестерімен және басқа медициналық қызметкерлермен дұрыс қатынас орната білуіне байланысты.

Ал, дәрігер мен науқас арасында дұрыс қатынас болмаған жағдайда, ем нәтижелілігіне науқас күмәнданып, басқа дәрігер таңдауға мәжбүр болады. Науқас медбикеге сенім білдірсе, қарапайым емге де күмәнсіз қарайды, сондықтан әрбір дәрігер және басқа да медицина мамандары науқас пен оның жақын туыстарымен дұрыс та тиісті дәрежеде олардың сенімділігін тудыратындай қарым-қатынас құруы тиіс. Аурухана немесе емханада әңгімелесіп отырған науқастар пікірлесе отырып, өздерінің сенімін ақтамаған дәрігер туралы негативті мәліметті таратып жібере алады. Бұл дәрігердің, бөлімшенің, медициналық мекеме мен ондағы дәрігерлер ұжымының беделін жоққа шығаруы мүмкін. Сонымен, медбике өз жұмысын атқаруда көптеген адамдармен қарым-қатынас орнатады, және бұл қатынастардың медбике үшін оның жұмысының нәтижелігі үшін маңызы зор.

Медбикенің коммуникативті дағдыларды жүргізу дәрежесін оның қарым-қатынасқа түсе алу деңгейін бақылау арқылы бағалауға болады.

ЖЕМҚОРЛЫҚ – ІНДЕТ, ІНДЕТПЕН КҮРЕС – МІНДЕТ

Б. Мауытова
Ақтөбе қалалық
Әділет басқармасының бас маманы

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес. Соңғы кездері осы бағыттағы қылмыстар да көбейіп отыр. Ұдайы тіл ұшында жүрген осы қылмыс түріне түсінік беруді өтініп, құзырлы органдардағы мамандардан сұрағанбыз. Сіздің де құлағыңыз түрік жүрсін, ағайын. Сөз кезегі маманда:

Кез келген қоғамда жемқорлыққа қарсы күрес – өзекті мәселе деп айтуға болады. Жемқорлық мемлекеттің іштей құлдырауына себепші болып, ұлттық қауіпсіздікке нұқсан келтіруші фактор ретінде қарастырылады.

Сыбайлас жемқорлық әлеуметтік-экономикалық даму, нарықтық экономиканы құру инвестициялар тарту процесін баяулататын және демократиялық мемлекеттің саяси және қоғамдық институттарына кері әсерін тигізетін, елдің даму болашағына айтарлықтай қауіп төндіретін құбылыс. Сондықтан, Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының басты қағидаларының бірі – сыбайлас жемқорлыққа күрес болып табылады. Мемлекетімізде осы жағымсыз құбылысты жою бағытында кешенді және жүйелі күрес жүргізіліп, оның көзін түбегейлі жоюдың барлық шарасы қолға алынуда.

Біздің мемлекетімізде сыбайлас жемқорлықпен күресуге бағытталған бірқатар нормативтік құқықтық актілер қабылданып, қоғам өмірінде сәтті түрде жүзеге асырылуда деп айтуға болады. Мемлекет басшысының бұл мәселеге қатысты бірнеше Жарлықтары қабылданды. Бұдан да бөлек Елбасы Н.Ә.Назарбаев жыл сайынғы халыққа Жолдауында да осы күрес жайына ерекше тоқталап, оған басымдылық бере сөйлейді.

Әсіресе, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте мемлекеттік органдардың атсалысатын жағдайы бар. Тіпті, бұл мемлекеттік органдардың бірден-бір міндеті десе де артық емес. Ақтөбе қалалық Әділет басқармасы жемқорлыққа қарсы күрес мақсатындағы арнайы шаралар ұйымдастырып, өткізеді. Оның алдын алуға бағытталған іс-әрекеттер жайында жиі жазып та, айтып та жүр біздің мамандар. Қалалық Әділет басқармасының мамандары басқа да мемлекеттік органдармен бірлесіп дөңгелек үстел, кездесу-семинар т.б. алқалы жиындарды жиі өткізуді дәстүрге айналдырған. Сыбайлас жамқорлықты болдырмау үшін халықпен бірге атқарылатын жұмыс еш уақытта тоқтамауы тиіс. Біз бұл жұмыстарды «Нұр Отан» халықтық демократиялық партиясының Ақтөбе қаласындағы филиалымен бірігіп жиі атқарудың оң нәтиже беретінін байқадық. Сондықтан да партия мүшелерімен біріге отырып, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау шарасын жиі ұйымдастыруды жолға қойдық. Бұған қоса, Ақтөбе облысы Әділет Департаментінің сенім телефоны үзіліссіз жұмыс жасайтынын да оқырмандар есіне саламыз. Кез келген жемқорлық әрекеттері орын алған жағдайда хабарласып, барлық арыз-шағымдарды 8(7132)54-42-46 нөмірі арқылы жеткізуге болады. Жемқорлыққа қарсы күрес – баршамыздың борышымыз.

ДӘРІГЕРЛЕР ӘКЕЛГЕН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБА

Біздің еліміздегі көші-қон мәселесі денсаулық сақтау саласымен тығыз байланысты. Себебі, Қазақстандағы саяси-экономикалық тұрақтылық пен шикізат байлығы шет елдік инвесторлар үшін аса тартымды. Сондықтан да елге келіп-кететін, жұмыс жасайтын ішкі-сыртқы мигранттар да көп.ы. Жұмыскерлердің

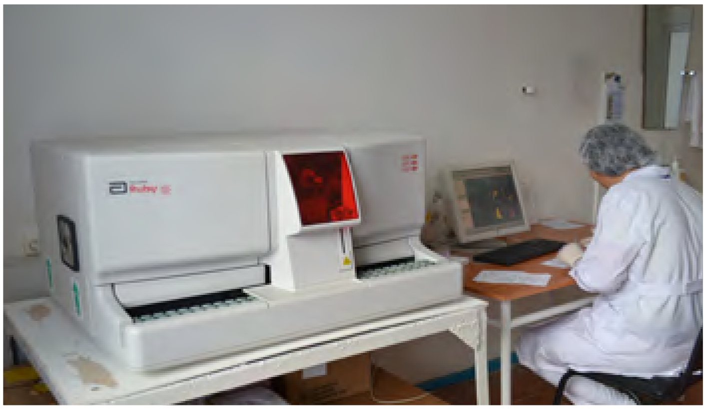

құқықтарын қорғау жөніндегі халықаралық Конвенция біздің елімізде мигранттар және олардың отбасы мүшелерінің құқықтарының жергілікті тұрғындармен тең дәрежеде сақталып отырғанын растайды. ЖИТС , туберкулез және безгек ауруларына қарсы күрес Жаһандық Қорының бағдарламасы бойынша біздің еліміздегі санитарлық-эпидемиологиялық жағдайдың тұрақтылығын қамтитын «Хоуп» жобасы айналымға енгізілді. Бұл жөнінде 2015 жылдың қараша айында жеті облыста пилоттық жоба жайындағы келісім шарт жасалған болатын. Сөйтіп, республикадағы дәрігерлер қауымы бұл салаға шет елдік инвестиция келтірді. Осы пилоттық жобаны жүзеге асырушылардың бірі.

-Бұл мәселе жақында Астанада өткен алқалы жиында терең талқыланды. Себебі, оның үлкен маңызы бар, біз ең алдымен өз тұрғындарымызды ауру жұқтырудан сақтандыруымыз керек-дейді Ақтөбе облыстық туберкулезге қарсы күрес диспансерінің бас дәрігері Е.Тәтімов. Олардың санитарлық-эпидемиологиялық қауіпсіздігі бәрінен жоғары тұр. Екіншіден, халықаралық конвенция бойынша мигранттардың да мүддесі қорғалуы тиіс. Сондықтан, ішкі-сыртқы мигранттарды қатаң бақылауға алып, олардың тарапынан ауру жұқтырмауды қадағалау үшін жіті қимыл керек. - Бұл жоба 2018 жылға дейін жалғасын табады, облысқа келген инновациялық инвестициялық қаржылар туберкулезге қарсы күресте оңтайлы ықпал жасайды. Және бұл жоба денсаулық сақтау министрлігінің туберкулезге қарсы күрестегі жүйелі заңнамасына айналады деген шынайы сенімдеміз-дейді денсаулық жанашылары атынан денсаулық сақтау ісінің үздігі Е.Тәтімов.

І.Тәжігұлова, Ақтөбе қаласы

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Наурузбаева А.С., преподаватель дисциплины сестринское дело, ГККП «Актюбинский медицинский колледж», Казахстан

С 29 ноября по 3 декабря 2016 года представители Казахстана приняли участие в информационно-ознакомительном туре на тему: «Передовые технологии и методики реализации пациент-ориентированной стратегии в здравоохранении» , в программу которого вошли посещение крупных медицинских центров Стамбула: «Аджибадем Маслак», «Аджибадем Таксим», «Медипол», «Анадолу», а также университета «Медипол» и «Аджибадем».

Больница «Аджибадем Маслак» в Стамбуле входит в состав Группы медицинских компаний «Аджибадем» — одного из крупнейших медицинских холдингов в Турции. Больница открылась в 2009 г. и оснащена по последнему слову техники.

В данное полнофункциональное медицинское учреждение входит клиника по лечению молочной железы, клиника по лечению щитовидной железы, центр лечения после инсульта, центр репродуктивного здоровья и клиника по лечению ожирения. Больница имеет все необходимое для комплексного лечения рака, включая центр лучевой терапии, оснащенный первоклассным оборудованием для лечения рака.

Большинство врачей и руководящего персонала говорят по-английски. Кроме того, некоторые сотрудники говорят по-арабски, по-болгарски, по-русски, по-сербски и по-турецки. В больнице предоставляются услуги переводчика, который может работать с пациентами и врачами. Наш переводчик - Аклима Оспанова, тоже родом из Казахстана, на протяжении 15 лет работает специалистом Международного отдела медицинского центра Аджибадем. Аклима ознакомила нас с клиниками «Таксим» и «Маслак», познакомила с директором симуляционного центра Эми-

ном Аксоу и провела ознакомительную экскурсию по Стамбулу.

Медицинский университет Acıbadem является частным учреждением, созданным в 2007 году. Университет объединяет большое количество медицинских дисциплин, предлагает широкий спектр связанных со здоровьем курсов и программ профессиональной подготовки. Предлагая широкий выбор специальностей, высокий профессиональный уровень преподавания, высокие технологии и новаторские подходы в обучении, университет дает студентам возможность найти свое призвание, правильно определиться со специализацией и достичь профессиональных успехов. Благодаря всему этому, выпускники университета являются востребованными специалистами не только в Турции, но и способны конкурировать на международном уровне.

Со студентами университета «Аджибадем» в симуляционном центре Медицинский факультет, в котором учатся по специальности «медицинская сестра-бакалавр сестринского дела», входит в факультет наук о здоровье, в котором имеются следующие отделения:

- отделение питания и диетологии;
- отделение физиотерапии и реабилитации;
- отделение медсестер;
- отделение лечебной физкультуры.

Обучение на бакалавра сестринского дела возможно только после окончания школы, срок обучения - 4 года. Магистратура и аспирантура: Институт наук о здоровье - Физиотерапия и реабилитация (TR), Медицинский уход (TR), Управление институтов здравоохранения (TR). По окончании специальности выдается диплом, и выпускник должен обязательно пройти через лицензионное ведомство, где получают доступ к работе. Институты аспирантуры предлагают программы обучения на степень магистра и доктора наук. Учебные программы медицинских специальностей эквивалентные докторским программам, осуществляются на медицинских факультетах, стажировка проходит в больницах, принадлежащих Министерству здравоохранения (SAGLIK Bakanlığı) и Организации социального страхования (Sosyal Sigortalar Kurumu).

Симуляционный центр Аджибадем

На базе учебного учреждения создан уникальный тренировочный центр CASE (Canter of advanced simulation and education), который является одним из трех лучших учебных центров в мире для обучения и повышения квалификации врачей благодаря своему высокому техническому оснащению. Он состоит из двух подразделений – Медицинского симуляционного центра и Учебного центра эндоскопии и роботизированной хирургии, где доктора имеют возможность на практике освоить новейшие медицинские технологии.

Высококлассные специалисты сертифицированных клиник, предложенных компаниями «Медипол», «Аджибадем», «Анадолу» с максимальной ответственностью относятся к обслуживанию каждого пациента.

Надеюсь, что такие выездные семинары будут способствовать дальнейшему повышению квалификации и обмену опытом наших коллег с другими странами.

ДЕНЬ КАЧЕСТВА

А. Уралбаева
заместитель Актюбинского городского управления
по защите прав потребителей

Праздник «Всемирный день качества» во многих странах отмечается ежегодно во второй четверг ноября, и в 2016 году выпадает на 10 число. Всемирный день качества был учрежден еще в 1989 году. Инициаторами создания такого праздника выступили крупнейшие международные организации при поддержке ООН.

Главной целью праздника «Всемирный день качества» можно назвать привлечение внимания широкой общественности к проблеме качества предлагаемой продукции и услуг. Качество товаров и услуг в современных условиях является необходимым условием успешной деятельности любого предприятия и любой организации.

Понятие качества тесно связано с понятием уровня жизни - сохранением окружающей среды, физического здоровья и психологического комфорта человека.

В этот день традиционно во многих странах проводятся мероприятия, основными целями которых являются анализ качества продукции и услуг, предоставляемых различными организациями.

Уровень запросов наших потребителей все время растет. Отечественные товары и услуги уже давно могут успешно конкурировать с иностранными. Жесткая конкуренция и возможность свободного выбора оказывают большое влияние на производителей, заставляя их думать о качестве.

Решением вопросов качества продукции в нашей стране занимается Комитет по защиты прав потребителей МНЭ РК (далее Комитет), а также другие уполномоченные органы. Так, территориальные подразделения Комитета на основании утвержденного Комитетом плана-графика в рамках мониторинга качества и безопасности продукции на соответствие требованиям технического регламента Таможенного Союза осуществляют закуп продукции. В целях исполнения этого плана Актюбинское городское управление по защите прав потребителей за 9 месяцев текущего года было закуплено 561 видов продукций, которые были направлены для прохожде-

ния испытаний в Центр экспертизы. В результате проведенных экспертиз были выявлены, что 72 продукции не соответствовали требованиям технических регламентов Таможенного Союза по тем или иным показателям. Субъектам, которые реализовывали эти товары были выданы 72 предписаний о снятии этих продукций с продажи и устранений выявленных недостатков. Данные субъекты предпринимательства были привлечены к административной ответственности и на них наложены штрафы на общую сумму 548 400 тенге.

К наиболее распространенным вопросам, которые стоят перед этими службами, относятся претензии к качеству промышленных товаров (одежда, обувь, бытовая техника, сотовые телефоны и др.). Качество продовольственных товаров тоже оставляет желать лучшего. Потребители часто недовольны мясными полуфабрикатами, колбасными изделиями, рыбой, растительным маслом и другими продуктами.

Целью государственной политики, занимающейся вопросами качества, является обеспечение подъема экономики за счет конкурентоспособности отечественной продукции и услуг на внутреннем и внешнем экономических рынках.

Таким образом, потребителям необходимо, приобретая любую продукцию быть предельно внимательным, изучая его маркировку, а также требовать у продавца всю информацию о товаре согласно Закона Республики Казахстан «О защите прав потребителей».

WORLD QUALITY DAY

A. Uralbaeva

Festival «World Quality Day» in many countries is celebrated annually on the second Thursday of November, and falls on the 10th day of 2016.World Quality Day was established in 1989. The initiators of this festival were the largest international organizations with the support of the United Nations.

The main purpose of the festival «World Quality Day» can be called to attract public attention to the problem of the quality of offered products. Quality of goods and services in modern conditions is a prerequisite for the success of any enterprise and any organization.

On this day, traditionally different events held in many countries, the main objectives of which are to analyze the quality of products and services provided by various organizations.

The population of our country, as well as other countries of the world should be able to acquire high quality products.

ТӘУЕЛСІЗДІК. ҚҰҚЫҚТЫҚ МЕМЛЕКЕТ

А. Қалмұхамбетов
М. Тойбазар

-Ел егемендігі тұсында ел-жұрт үлкен игіліктерді Елбасымен бірге жасап келеді. Қазақстан зайырлы құқықтық мемлекет болып әлем картасынан өзінің тарихи орнын алды. Бүгін біз құқықтық мемлекеттегі жаңалықтар және оның осы саладағы қолданыстары жайында сөз қозғаймыз. Тілші сұрағына Ақтөбе қаласы мамандандырылған әкімшілік сотының төрағасы А.Қ.Қалмұхамбетов және әкімшілік соттың судьясы М.Т.Тойбазар жауап береді.

-Жаңартылған әкімшілік заңдылықтың ерекшеліктері қандай?

-Ақтөбе қаласы мамандандырылған әкімшілік сотының төрағасы А.Қ.Қалмұхамбетов:

- Әкімшілік заңдылық мемлекеттік әкімшілдіктің жанындағы туындаған құқықтық қатынастарды реттейтін мемлекеттің қолындағы бірден-бір қажетті құрал болып табылады. Өз кезегінде әкімшілік құқықтың ажырағысыз бөлігі болып табылатын Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексі әкімшілік заңдылықты бұзу немесе мемлекет айқындаған басқа да құқықтық нормаларды және жалпыға ортақ тәртіпті бұзған субъектілердің жауапкершілігін белгілейді, сонымен қатар, белгіленген нормаларды қолдануға еріксіз көндіруді айқындайды.

2015 жылғы қаңтардан бастап Республика соттары жаңа Кодекс талаптарын басшылыққа алып, жұмыс жасап келеді. Егер жаңа редакциядағы Кодекстің бұрынғыдан айырмашылығын айтатын болсақ, жаңа редакция жеке және заңды тұлғаларға өздерінің заңмен кепілдендірілген құқықтарын толық жүзеге асыруға мүмкіндік беретін жаңалықтарды қамтыды. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша өндіріс жүргізетін уәкілетті органның немесе лауазымды тұлғаның іс-әрекетіне шағымдану институты, әкімшілік құқық бұзушылық туралы қаулыны жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайтадан қарау институты енгізілді. Тұлғалардың шағымдану құқықтары кеңейтіліп, іс бойынша қаулыға кассациялық сатыға шағымдану мүмкіндігі берілді.

-

-Сот ісінде заманауи технологияны қолданудың маңызы қандай?

-Ақтөбе қаласы мамандандырылған әкімшілік сотының судьясы М.Т.Тойбазар:

-Бұл ең алдымен сот жұмысының жеделдігін және сапасын арттырды. Қолжетімділік жағы да ілгеріледі.

Заманауи технологияның ең алғашқы көрінісі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық сараптамалық (БААТЖ) бағдарламаны енгізуден бастау алды. Кейіннен бұл «Төрелік» ақпараттық жүйесі бағдарламасымен алмасты.

Ең алғашқы қолданысқа енгізілген БААТЖ жүйесі талап арыздарды тіркеу және қарау мерзімдерінің сақталуына бақылау жасады, ішкі және сыртқы ақпараттық жүйелермен қарым-қатынас қағазсыз құжат айналымы негізінде жүргізілетін болды. Түскен арыз-шағымдардың судьяларға автоматты түрде бөлінуі де халық сенімін арттыратын тетіктің бірі – «Төрелік» бағдарламасы арқылы сот отырысындағы дыбыс-бейне жазбалар және де сот отырысының хаттамалары автоматты түрде ортақ базаға түсетін болды. БААТЖ-дан жаңа жобаның басты артықшылығы да осында. Бұдан кейін жаңа технологияның тиімді көзі ретінде «Сот кабинеті» жүйесі тәжірибеге енгізілді. «Сот кабинеті» – ол сот органдарының сервисіне электронды түрде кіруге арналған терезе. Бұл бастама азаматтар мен заңды тұлғалардың өзіне ыңғайлы уақытта, үйден немесе кеңседен шықпай-ақ, онлайн режимінде ғаламтор арқылы электронды түрде талап-арыз беруіне, шағым, өтініш хатты жолдауына, сондай-ақ, істің қаралуы барысын бақылауына мүмкіндік береді. «Сот кабинетінің» судьялар мен сот мамандарының жұмысын жеңілдетуге де ықпалды екені даусыз. Олай де«Сот кабинеті» электрондық сервисін ілгері дамыту және жаңарту мақсатында мобильді құрылғы арқылы сот органдарымен берілетін, сервиске кіруге қамтамасыз етілетін «Сот кабинетінің мобильдік нұсқасының» қосымшасы әзірленді. Қосымша жеке және заңды тұлғаларға қолжетімді болып отыр.

Сот қызметкерлері тарапынан жүргізілген түсіндіру жұмыстарының нәтижесінде «Сот кабинетін» пайдаланушылар саны өскенін байқау қиын емес.

ШИРЕК ҒАСЫРДАҒЫ ШИРАҚТЫҚ

Ж.Қамбаров Әйтеке би аудандық орталық ауруханасының бас дәрігері

Аз уақыттың ішінде еліміз бізден бұрын тәуелсіздік алған мемлекеттерді басып озды. Оның айқын көрінісін өзіміздің, Әйтеке би ауданындағы денсаулық сақтау саласындағы оң өзгерістерден көріп отырмыз. Егемендіктің алғашқы он жылы ішінде (2001-2003ж) Басқұдық, Құмқұдық және Әйке селолық ауруханалары ашылса, сол кездері Қарабұтақ селосында 40 кереуеттік аудандық туберкулез ауруханасы, он алты медициналық пункт халыққа тұрақты қызмет көрсетті. Біздің аудандағы барлық елді мекендердегі медициналық мекемелердің барлығы 25 жылдың ішінде тұрақты жұмыс жасағанын зор мақтанышпен атап өткен дұрыс. Соның нәтижесінде халыққа үзіліссіз медициналық көмек көрсетіліп келді. Ерекше қарқынды дамыған кезең ретінде «Саламатты Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасының шеңберінде атқарылған іргелі істердің маңызы зор! Аудандағы емдеу-сауықтыру мекемелерінің материалдық-техникалық базасы жедел әрі қарқынды түрде жақсарды. Бұл көрсеткіш 2011-2015 жылдары 92 пайызды құрады. Денсаулық сақтау саласының аса бір күрделі саласы – перзентхана бөліміне фетальды монитор (ТСМ-4)-2шт, доплер анализаторы, анестезиологиялық монитор, интубациялық аппарат ИВЛ (нәрестелерге арналған - SLE 5.000-1 SLE 2.000) диатермикалық электрокоагулятор, кольпоскоп, жасанды тыныс қондырғысы, шақалақтарға арналған кювез, Оторит аппараты және дәріні өлшеммен беретін инфузомат қойылды. Ендігі мақсат – ана өлімі мен сәби шетінеу көрсеткішін азайту және оны мүлдем болдырмау.

Медицина мамандары заманауи жаңа қондырғылар мен құрылғыларды еркін меңгеріп әкетті. Егемендік жылдарындағы ел-халық денсаулығын нығайтуға үлкен ықпал еткен ұлттық скрининг бағдарламасы. Түрлі ауру белгісін ерте сатыда анықтап, емдеу ісін ерте бастағаннан көп нәрсе ұттық. Ең алдымен тұрғындардың өз денсаулығы алдындағы жауапкершілігі артты, олар бұрынғыдай ауруды асқындырмаудың маңызы зор екеніне көз жеткізді. Республикалық скрининг тұсында аудандық емхана базасы соңғы үлгідегі флюоростационарлық сандық аппаратпен, арнайы офтальмологиялық аппаратпен толықты. Емхана автопаркі жол талғамайтын екі көлікпен

және заманауи реанимобильмен жаңарды. Осындай материалдық игіліктердің арқасында жұмыс сапасы ерекше артты. Бүкіләлемдік ғаламтор байланысының да артықшылығы әлдеқайда сезілді. Ұлттық скринингтік тексерудің 2016 жылғы көрсеткіші бойынша 40-65 жас арасындағы 2329 тұрғын жүрек-қан тамыр ауруларына байланысты тексеріліп, 128 адам «Д» есепке алынды және сауықтырылды. Қант диабетіне де осынша адам тексеріліп, ауру белгісі анықталған 7 адам «Д» есепке тіркелді. Глаукомаға қарсы тексерілген 2458 тұрғынның арасынан 10 ересек адам «Д» есепке алынды. 0-17 жас аралығында скринингтен өткен 6995 баланың «Д» есепке алынғаны – 81, сауықтырылғаны – 322. 2007-2016 жылдары Әйтеке би ауданы бойынша 9 емдеу-сауықтыру мекемесі салынып, оған 145 млн. теңге қаражат жұмсалған.

ТӘУЕЛСІЗДІК ӘПЕРГЕН ТАБЫС

М. Қапашев. Алға аудандық орталық аурухананың бас дәрігері

Тәуелсіздік жылдары Алға ауданында сегіз медициналық мекеме бой көтерді. 2005-2016 жылдар аралығында Талдысай, Құмсай, Аманкелді, Бесқоспа, Тіккайың, Нұрбұлақ медициналық пункттері тұрғызылса, Үшқұдық ауылында дәрігерлік амбулатория тұрғындарға есігін айқара ашты. Мерекелі жылы Көктоғай медициналық пункті қолданысқа берілді. Бұл мекемелер үкімет тарапынан қабылданған түрлі мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде салынды. Мысалы, Үшқұдық дәрігерлік амбулаториясы «Жол картасы – 2020» бағдарламасы бойынша жоспарланып, оған мемлекет қазынасынан 36 млн. теңге қаражат бөлінді. Аудан халқы көгілдір отын игілігін көруге қол жеткізді. Біртіндеп аудандағы барлық емдеу-сауықтыру мекемелерін жылыту мәселесі де көгілдір отынға көшіріле бастады. Бюджет ақшасын үнемдеу мақсатында аудандық ауруханаға қарасты селолық емдеу-профилактикалық мекемелері дербес газбен жылыту жүйесіне ауыстырылды.

Тұрғындарға 62 жоғары білімді дәрігер, 2 провизор қызмет етеді. Тәуелсіздіктің мерекелі жылы аудан халқын «Денсаулық» медицина пойызының құрамындағы республикалық Ұлттық ғылыми медицина орталықтарының, М.Оспанов атындағы БҚКМУ-нің, облыстың жоғары санатты тәжірибелі дәрігерлері қабылдау өткізіп, кәсіби жоғары медициналық қызмет көрсетті.

«Ұлы дала елі – Тәуелсіздіктің 25 негізі» атты күндер аясында «Ұлт денсаулығы» тақырыбында аудандық емханада «Ашық есік» күні өткізілді.

Ендігі мақсат, 2016-2020 жылдарға арналған Денсаулық сақтау саласын дамытудың «Денсаулық» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде алғашқы медициналық-санитарлық көмектің қолжетімділігі мен сапасын арттыру, мамандарды еңбекке ынталандыруды күшейту болып белгіленді.

НҰРЛЫ БОЛАШАҚ

Ә. Шарапатов Мәртөк аудандық
орталық ауруханасының бас дәрігері

Өткен жылдар жылнамасының есебіне жүгінсек, 1990 жылы Мәртөк ауданындағы дәрігерлер саны – 64, орта буын медициналық қызметкерлер – 187 адам болыпты. Нарық алқымнан қысқан тұста дәрігерлер қатары 58-ге, орта медицина жұмысшылар 165-ке дейін азайды. Тек, 1994 жылдан бастап аудандағы денсаулық сақтау саласы күшейе берді, сол жылдары 200-ден аса медициналық құрылғылар мен құрал-саймандар алынды. Сол кездері дәрігерлердің өздеріне де таңсық болған функционалдық диагностика жасайтын спирограф, Холтер аппараттары, рентген сәулелік құрылғылары, маммографиялық, сандық УДЗ жүйесі, арт диагностикасына арналған флюроаппарат құрылғылары еңбек өнімділігін арттырып қана қоймай, емдеу сапасын да жақсартты. Тіпті, көз дәрігерінің кабинетіндегі заманауи құрылғы, хирургиялық бейне-эндоскопиялық кешен, жасанды тыныс беру құрылғысы, жаңа туылған нәрестелерге арналған интенсивті терапиялық аппараттар – бүгінгі мәртөктік дәрігерлердің мақтанышы, көз қуанышы. Осындай материалдық игіліктердің иесі – Мәртөк орталық аудандық ауруханасында қазіргі таңда 387 адам еңбек етеді. Олардың 50-і – дәрігер, 179-і – орта буын медицина мамандары. Сондай-ақ, мұнда жоғары санатты 7-дәрігер, жоғары санатты 14 орта буын маман бар.

Сондай-ақ алдағы уақытта осы бағытта медицина саласында жүйелі түрде жұмыстар атқарылатынын атап өтті. ҚР Президенті Н.Назарбаевтың әр жылғы Жолдауында денсаулық сақтау саласы еш уақытта тыс қалған емес. Тіпті, Елбасы бұл салаға ерекше басымдылық береді деуге де әбден негіз бар. Оның айғағы – «Балапан», «100 мектеп, 100 аурухана», «Саламатты Қазақстан» т.б. мемлекеттік бағдарламалары. Осындай ұлт көшбасшысы тарапынан жасалған қолдауға сүйене отырып, аудан дәрігерлері қазақстандықтардың өмір сүру ұзақтығын 80 жасқа дейін жеткізу және одан да арттыру, медициналық туризмді дамыту, міндетті медициналық сақтандыру жүйесін енгізу, медициналық санитарлық алғашқы көмек саласын дамыту бойынша аянбай еңбек етуде.

МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМА ЕЛ ИГІЛІГІНЕ

А. Иманбаев Байғанин аудандық
орталық ауруханасының бас дәрігері

Қазақ елі егемендігін алған жылдардың соңында денсаулық сақтау саласында жүргізілген реформалардың игілігін шалғайдағы байғаниндік тұрғындар да көріп отыр. Көлемі 6,0 млн. га жерге шашырай орналасқан 19 елді мекенде тұратын 22919 халыққа 48 керуеттік орталық аурухана, 7 дәрігерлік амбулатория, 15 медпункт пен Байғанин аудандық тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасы дәрігерлік көмек көрсетуде. Байғанин аудандық ауруханасы ғимараты да мемлекеттік «100 мектеп 100 аурухана» бағдарламасы бойынша 2007 жылы бой көтерді. Іле-шала Баршақұм медпункті, Алтай дәрігерлік амбулаториясы, Жарлы дәрігерлік амбулаториясы салынды. Аурухананың техникалық базасы «Билитис», «Отарит» және глюкометр аппараттарымен жаңарды. Алдағы жылы лизингтік жүйе бойынша көп каналды 3G жаңа модулдегі УЗИ аппараты мен когулометр сатып алу жоспарда тұр. Тиісті мамандардың білімін жетілдіру жұмыстары да қарастырылған. Мамандармен қамтамасыз етілу көрсеткіші 10 мың халыққа шаққанда 78%. Қазіргі таңда аудандық ауруханада нарколог, окулист, дәрігер-лаборант, Ноғайты дәрігерлік амбулаториясында жалпы тәжірибелік дәрігер жетіспей тұр. Сонымен бірге рентгенолог, дерматовенеролог, фтизиопедиатр мамандықтары бойынша жас кадрлар аса қажет.

Туберкулезбен ауыратын науқастарға 2016ж-2810058,84т (2015-3085908,04) теңгеге дәрі алынды. Және туберкулезбен ауыратын 26 науқасқа 1 млн 999 300 теңге көлемінде әлеуметтік көмек жасалды, 10-адам мүгедектік топ алады. Осы жылдың ІІІ тоқсанына дейін Байғанин ауданында «Мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасына» сәйкес барлығы 24 адам қаралып, алғашқы куәландырудан 6 адам, кезекті куәландырудан 14 адам өтті.

Аудандық аурухана деңгейінде мүгедектіктің алдын-алу бойынша аймақтық жоспар негізінде 48 стационарлық, 55 күндізгі стационарлық керуеттен мүгедектерді оңалтуға арналған 2 керуетте ІІІ тоқсанға дейін 21 науқас стационарлық ем алған. Осы айтылған жағдайларды саралай келе егемендік алған ширек ғасыр ішіндегі денсаулық сақтау саласындағы жүзеге асқан мемлекеттік бағдарламалар шын мәнінде ел-халықтың игілігіне қызмет етіп тұр деп сенімді айта аламыз.

ҰЛТТЫҚ СКРИНИНГ-ҰЛТҚА ДЕГЕН ҚАМҚОРЛЫҚ

Қ.Әбішев Мұғалжар аудандық
орталық ауруханасының бас дәрігері

Тәуелсіздік жылдары қол жеткен табыстар жөнінде әрине, көп мағлұмат айтуға болады. Елбасының, үкіметтің тарапынан, жергілікті билік жағынан көрсетілген қолдау мен демеу ірі-ірі мемлекеттік бағдарламаларды табысты жүзеге асыруға мүмкіндік берді. Мұғалжар аудандық ауруханасының дәрігерлер қауымы да осы 25 жылдың ішінде ірілі-ұсақты жеңістерге қол созды. Ең алдымен, аудан бойынша бірнеше емдеу-сауықтыру мекемлері бой түзеді, бұрынғы ғимараттарға сапалы да заманауи жөндеу жасалды. Денсаулық сақтау саласы бойынша жүргізілген мемлекеттік модернизация, «Саламатты Қазақстан», «Жүз мектеп, жүз аурухана», «Нұрлы жол», «Жүз нақты қадам» т.б. бағдарламалар шеңберінде аудандық емдеу ұйымдарының материалдық-техникалық базасы да жаңарды, жасанды. Кадрлердің сапалық көрсеткіші де артты. Бірақ, мен өз сөзімде, біздің мемлекет тарихында, оның ішінде денсаулық сақтау саласында маңызы зор Ұлттық скрининг бағдарламасына ерекше тоқталғанды жөн санадым. Республикалық акция аясында Мұғалжар аудандық орталық ауруханасында скринингтік зерттеулердің төмендегідей түрлері жүргізілді:

1) қан айналымы жүйесінің негізгі аурулары - артериалды гипертония, жүректің ишемиялық ауруы;

2) әйелдер мен еркетер арасындағы қант диабеті;

3) әйелдер арасындағы жатыр мойнының ісікалды, қатерлі ісігі;

4) әйелдер арасындағы сүт безінің ісікалды, қатерлі ісігі;

5) әйелдер мен еркетер арасындағы глаукома;

6) әйелдер мен еркетер арасындағы тік және тоқ ішектің ісікалды, қатерлі ісігі;

7) өңеш, асқазан, бауыр және еркектік безінің ісікалды, қатерлі ісігі;

8) Қуықасты безін анықтау;

Енді осы зерттеулердіңинәтижесіне үңілейік, скринингтік зерттеу¬ден 2015 жылы 3223 адам, 2016 жылы 3109 адам өтті. Қан айналым жүйесінің ауруы бойынша 2015 жылы - 146, 2016 жылы 130 науқас анықталды. Қант диабеті бойынша2015 жылы бақылаудан өткен - 2 адам, 2016 жылы - 4 адам анықталды. Глаукомадан 2015 жылы - 4 адам, 2016 жылы – 21 адам тіркелді. Жатыр мойының қатерлі ісігінің белгісі білінген 2015 жылы - 7, 2016 жылы 12 әйел, сүт безі обыры ауруы бойынша 2015 жылы - 80 , 2016 жылы - 99 әйел анықталды. Бұған қоса өңеш және асқазан қатерлі ісігі ауруы бойынша 2015 жылы - 3 , 2016 жылы - 6 адам анықталды. Науқастар дәрігерлер тарапынан бақылау және сауықтыру мақсатында арнайы «Д» есепке алынды. Қазіргі уақытта ауру белгісі білінген тұрғындар біздің дәрігерлер тарапынан жіті қадағалауға алынған. Бұл-ұлттық скрининг бағдарламасы екі жақты жауапкершілікті арттыра түседі, ең алдымен, әрине, әрбір адам өзі өз денсаулығы үшін өзі жауапты. Екінші тараптан дәрігердің де жауапкершілік жүгі аз емес. Осы екі мүдде бір мақсатқа жұмылып, бір мүддеге топтасқан уақытта- салауатты өмір салты салтанат құрараы сөзсіз.

ӨТКЕЛДЕР МЕН ӨТКЕНДЕР

Е. Демегенов Темір аудандық орталық ауруханасының бас дәрігері

Тәуелсіздіктің алғашқы бесінші жылы, яғни, 1995 жылдан бастап, басқа салалармен қатар, медицина саласы да көптеген реформаларға ұшырады. Оның ішінде тиімдісі де, тиімсізі де болды.Мемлекеттің осы реформалардан ұтқаны тек қана тәулік бойы емдеу орындарының 30-40 пайызға қысқартылып, күндізгі емдеу орындарын ашып, бюджет қаржыларын үнемдеу болды. Ал ұтылған жағымыз, әрине, білікті кадрларды жоғалту еді. Содан соң елді-мекендердегі шағын аурухана, дәрігерлік амбулатория мен медициналық пункттердің жалпылай жабылуы. Дейтұрғанмен, жабылған емдеу мекемелерінің барлық материалдық базасы бір ортаға топтастырылды, медициналық аспап, құрал-саймандардың, мекеме мүлкінің талан-таражға түсуіне жол берілмеді. Біртіндеп емдеу мекемелерін қайта ашу ісі қолға алынды. Мысалы, 2008 жылы Кеңкияқ өңіріндегі тұрғындарға қызмет көрсетуді жақсарту мақсатында жедел жәрдем бөлімшесі ашылып, оған іргелес 6 аймақ бекітілді. 2000 жылдағы мемлекеттік экономиканың әлденуіне орай біздің салада да үлкен және айтулы бетбұрыс болды. Емдеу мекемелерінің материалдық базасы заманауи медициналық құрал-жабдық, санитарлық автомашина, типтік үлгідегі ғимараттарды салумен жақсарды. Аса жетілдірілген рентгенофлюорографиялық қондырғылар, тыныс алдыру аппараттары, хирургиялық құрал-жабдықтары, сәбилерді емдеуге арналған аппараттар және стоматологиялық қондырғылар тұрғындардың игілігіне қызмет ете бастады.

Бүгінгі күні аудан халқына емдеу-диагностикалық көмек 64 керуеттік Темір аудандық орталық ауруханасында, 15 керуеттік Кеңкияқ селолық ауруханасында жасалады. Оған қоса, 5 дәрігерлік амбулатория, 16 медициналық пункті, 2 фельдшерлік-акушерлік пункті, санитарлық эпидемиологиялық станциясы тұрақты жұмыс жасап тұр. Аудандық туберкулез ауруханасы тұрғындар арасындағы өкпе құрты ауруына қарсы күрес жүргізіп келеді. Міне, Тәуелсіздіктің 25 жылында біздің сала мамандарының жүріп өткен жолына қысқаша шолу осындай. Басы қиын болғанымен аяғы жақсылық, жетістікке ұласқан ел егемендігі – ең басты олжамыз! Соңғы 10 жылдағы жаңару мен жаңғырулар, даму мен өсу бізді алдағы күндерге алаңсыз жетелейді.

ӨСУ МЕН ӨРКЕНДЕУ

С.Нұрбаев, Ойыл аудандық орталық ауруханасының бас дәрігері

Тарихы терең Ойыл аудандық ауруханасының іргетасы 1850 жылдары қаланған екен. Және ол әйгілі «Көкжар жәрмеңкесі» саудагерлерінің қаржысына тұрғызылыпты. Көне ғасыр жәдігері қазір де аудан айбатына ерекше сипат беріп, аудан жұртының игілігіне «қызмет» етіп тұр. Әрине, аудандағы емдеу-сауықтыру ғимаратының басы бұл ескерткіш болғанымен, одан кейінгі жылдары бірнеше мекеме бой көтерді. Олардың арасында, әрине, тәуелсіздік жылдары тұрғызылған нысандардың маңызы зор.

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың еліміздің басты байлығы –халық денсаулығына, жалпы саланы дамытуға аса зор көңіл бөліп отырғаны баршаға белгілі. «100 мектеп, 100 аурухана» бағдарламасы аясында аудан бойынша 10 елді-мекенде медициналық пункттер мен дәрігерлік амбулаториялар ел қолданысына берілді. Мысалы, Қарасу, Берсиев, Ойыл, Саралжын, Жекенді, Көсембай, Қайыңды, Ақсай, Амангелді және Жетікөл ауылда-

рының халқы заманауи әрі жаңа емдеу-сауықтыру мекемелеріне ие.
Бұған қоса 10 шақты дәрігерлік амбулаторияға күрделі жөндеу жүргізілді, атап айтар болсақ, Ақшатау, Құрман, Жамбыл, Құмжарған, Аққемер, Қаракемер, Қарасу, Құбасай, Екпетал, Теректі ауылдарындағы мекемелер. Қазіргі таңда осы дәрігерлік амбулаториялар мен медициналық пункттерде диагностика мен емдеудің соңғы әдістерін қолдана отырып, сапалы және мамандандырылған медициналық көмек көрсетілуде.
Аудан орталығында 2009 жылы күніне 200 адам қабылдауға мүмкіндік жасалған 60 керуеттік аурухана салынып, қолданыска берілді. Аурухана инновациялық медициналық құрал-жабдықтармен жабдықталған.
Сонымен қатар, дәрігерлер аса ауыр жағдайдағы сырқаттарға жедел мамандандырылған медициналық қызмет көрсету мақсатында орталықтандырылған телемедицина қызметін пайдаланып келеді.

2011 жылдан бастап 2 психолог және 6 әлеуметтік тұрғыдағы медициналық мамандар тұрғындар арасында әлеуметтік-ағарту жұмыстарын тұрақты атқарып келеді. Емдеу мекемелерінде аудан бойынша 159 медициналық қызметкер қызмет етеді, оның ішінде 33 дәрігер, 126 орта буын медицина қызметкерлері бар. «Дипломмен ауылға» бағдарламасы бойынша, жас мамандарды ауылдың емханалары мен ауруханаға жұмысқа тарту үшін, оларға көтерме жәрдемақы төлеу, тұрғын үй бөлу немесе алуға көмек көрсету сияқты әлеуметтік қолдау тұрақты жасалып келеді. Жыл сайын аудан дәрігерлерінің қатары 2-3 жас маманмен толығып тұрады. Жылдан-жылға дәрігерлер мен орта буын медицина мамандарының санаттылығы артып, еңбек өнімділігінің көрсеткіші жоғарылап келеді. Бұл еңбек жағдайының, мамандардың әлеуметтік жағдайының жақсылығын, емдеу мекемелерінің материалдық-техникалық базасының, автопаркінің ұдайы өсіп, өркендеуімен тікелей байланысты. Алдағы меже – «Денсаулық 2016-2020» мемлекеттік бағдарламасын абыроймен табысты атқару.

ДОСТУПНАЯ И КАЧЕСТВЕННАЯ ПОМОЩЬ НАСЕЛЕНИЮ

Р. Исаев
главный врач Хромтауской
центральной районной больницы

В преддверии празднования 25-летия Независимости Республики Казахстан в Хромтауской центральной районной больнице открываются 2 новых отделения - это межрайонное травматологическое отделение, где медицинскую помощь получат больные с травматологической патологией из близлежащих районов - Карга-

линского, Иргизского, Айтекебийского районов; и отделение гемодиализа, предназначенное для лечения больных, состоящих на диспансерном учете с хроническими заболеваниями почек и нуждающихся в гемодиализе.

В целях раннего выявления и лечения патологии проводится скрининговое обследование населения района. Скринингом охвачены около 13 тысяч взрослого 11 тысяч детского населения. В результате проводимых мероприятий значительно улучшились основные медико-демографические показатели здоровья населения района: смертность населения снизилась на 4%, младенческая смертность снизилась на 28,5%.

В газете больницы «Омір-сый», которая выпускается ежемесячно, начиная с сентября 2013 года, публикуются материалы о деятельности больницы, также об оказании медицинской помощи: о сезонных заболеваниях; о профилактике острых и хронических заболеваниях; прививание навыков гигиены; организация здорового образа жизни и т.д.

Успешная работа больницы зависит от профессионализма кадров В 2016 году 19 врачей и 48 медицинских сестер прошли повышение квалификации. В 2016 году прибыло в район 7 врачей, в том числе 6 молодых специалиста - врачи общей практики. Молодым специалистам, прибывших на работу в период 2014-2015гг., в рамках Программы «С дипломом в село!» предоставлены социальные пакеты. При поддержке районного акимата пятерым врачам, в том числе 3 молодым специалистам, выделены 5 квартир. С целью закрепления вра-

чей-специалистов прибывших на работу в районную больницу, также предусмотрена оплата арендуемого ими жилья, из собственных средств больницы. Мы уделяем большое внимание постоянному совершенствованию и повышению квалификации медицинского персонала. С целью повышения квалификации врачи и медицинские сестры районной больницы проходят обучение, профессиональную переподготовку кадров (получение новой специальности) в Институтах усовершенствования врачей Астаны, Алматы. Кроме того, мы проводим обучение медперсонала на местах, в стенах своей больницы, с применением выездных циклов - семинаров.

В операционной установлена эндовидеохирургическая стойка. Функционируют физиотерапевтические отделение, отделение функциональной диагностики. Лечебно-диагностическая база поликлиники позволяет расширять виды оказываемой помощи. За счет республиканского бюджета на условиях финансового лизинга приобретена медицинская техника - «Видеокомплекс для эндоскопической хирургии», «Система оториноларингологическая модульная (лоркомбайн), «Компьютерный комплекс для офтальмологии», «Рентгенаппарат - дуга «С».

ҰЛТ ДЕНСАУЛЫҒЫ- БОЛАШАҚТЫҢ ЖОЛЫ

А. Есмағамбетов Шалқар аудандық орталық ауруханасының бас дәрігері

Шалқар ауданында да денсаулық сақтау саласын одан әрі дамыту жөніндегі мемлекеттік тапсырмалар бойынша көптеген игілікті істер атқарылуда. Елбасының «100 мектеп,100 аурухана» бағдарламасының аясында аудан орталығында типтік жобада аурухана, емхана ғимараттары салынып пайдалануға берілді. Актоғай , Қауылжыр, Аққайтым, Тоғыз елді мекендерінде дәрігерлік амбулаторияларының, Мөңке би фельдшірлік акушерлік пунктінің жаңа ғимараттары бой көтерді. Бозой, Айшуақ дәрігерлік амбулаториялары күрделі жөндеуден өткізілді. Аудан бойынша материалдық –техникалық база заманауи түрде жаңарды. Шалқар ауданының тұрғындарына 78 керует орнымен орталық аурухана, 71 кереуеттік күндізгі стационар, ал, аудан бойынша 7- дәрігерлік амбулатория, 3- ФАП, 20-МП медициналық алғашқы санитарлық көмек көрсетеді. Аудандағы 46465 тұрғынға (оның ішінде балалар саны-12962, жасөспірімдер-1616,фертильді жастағы әйелдер саны-10068) орталық ауруханадағы - 75 дәрігер қызмет жасайды. Олардың арасында 7- маман жоғары санатты. Үш жүзге тарта орта буын медицина мамандарының 20-жоғары санатқа ие. «Дипломмен ауылға» республикалық бағдарламасы аясында ауданға 5 жас маман-дәрігер жұмысқа қабылданды.

Шалқар аудандық орталық ауруханасы облыс көлемінде алғашқылардың бірі болып жалпы дәрігерлік практика қағидаты бойынша аурудың алдын алу және психоәлеуметтік бөлім ашты. Оның құрамында дәрігерге дейін қаралу кабинеті, егу кабинеті, әйелдерді тексеретін сынақ кабинеті, дені сау бала кабинеті, салауатты өмір салтын қалыптастыру кабинеті, «Желкен» жастар денсаулық орталығы, психолог, әлеуметтік қызметкерлер және «Денсаулық» мектептері бар. Шалқар аудандық орталық ауруханасы тегін медициналық көмектің кепілдендірілген көлемі шегінде алғашқы медикосанитарлық көмекті, стационарлық және стационарды алмастыратын медициналық көмектің жоспарланған көлемі бойынша жеңімпаз болып танылды. Ұлттық скринингтік бағдарлама жалғасуда, биылдың өзінде - 4393 адам жүрек-қан тамыр аурулары, 4393-тұрғын қант диабеті, 681-әйел сүт безі қатерлі ісігі, 4681 адам глаукома бойынша тексерілді және ауру белгісі анықталғандар мамандандырылған медициналық көмек алып, «Д» есепке тіркелді. Туберкулездің алдын алуда және аурушаңдықты азайту ісінде заманауи флюорографиялық қондырғының рөлі есепсіз! Жылжымалы флюорографиялық көлік елді- мекен тұрғындарына қалтқысыз қызмет етіп тұр. Флюорографиялық тексеруден 11 айдың ішінде –19786 адам тексеріліп , оң мәнді-79 адам табылды. Қатерлі ісік ауруларын тегін-дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету үшін бюджет есебінен 57 764 2900,00 млн теңге қаржы бөлінді және ол игерілу үстінде.

Тәуелсіздіктің 25 жылдығы аясында Шалқар ауданы тұрғындарына «Мәңгілік ел», «Денсаулық » , «Тәуелсіз Қазақстан» пойызы, «Әлеуметтік мәселелерді шешу» республикалық акция шеңберінде Астана, Алматы қалаларының ғылыми -зерттеу институттарының мамандары келіп медициналық көмек көрсетті. Еліміздің табысты болашағының негізі-ұлт денсаулығы екенін, оны күзету дәрігердің ең басты міндеті екенін Шалқар аудандық орталық ауруханасының ақ халаттылары жақсы біледі.

ТУБЕРКУЛЕЗНЫЙ ПЛЕВРИТ

М. Тарасова руководитель
МСЭ № 5 г. Актобе

Встречается как самостоятельная форма, или сопутствует туберкулезу легких. По патогенезут экссудативного плеврита можно выделить три основных клинических варианта: аллергический, перифокальный и туберкулез плевры.

Патоморфологическая основа – обсеменение париетальной плевры туберкулезными бугорками. Вторичен по отношению к источнику диссеминации, но клинически проявляет себя самостоятельным заболеванием. Частота формы 3 – 6 %.

1. Диагностические критерии:

1) возраст заболевшего до 30 лет; 2) клинический симптомокомплекс – сухой кашель, чувство нехватки воздуха, лежит на больном боку или сидит (этим оберегает средостение от сдавления), лицо одутловато, шейные вены набухшие, небольшой цианоз губ, кожная складка на больной сторонгрудной клетки толще по сравнению со здоровой. Торпидность течениея; 3) синдром плеврального выпота – тупость звука при перкуссии, полное отсутствие дыхательных шумов на стороне тупости; 4) рентгенологически – косовидное затемнение,
смещение средостения в противоположную от затемнения сторону; 5) УЗИ плевральной полости подтверждает наличие жидкости; 6) данные плевральной пункции – экссудат, клетки в основном из лимфоцитов; 7) выделение МБТ туберкулеза из плеврального выпота; 8) гистологическое подтверждение туберкулеза по биоптату париетальной плевры; 9) выявление активного туберкулеза легких или другого органа, 10) контакт с больными туберкулезом; 11) положительная или гиперергическая проба Манту.

2. Дифференциальная диагностика:

а) парапневмонические плевриты после пневмонии, простуды, при ревматизме – ревматические плевриты (ревмокардии). Гидроторакс при недостаточности кровообращения при патологии сердца (миокардит, пороки). Опухолевые – злакачественное течение, отрицательные пробы Манту; б) симптомов интоксикации нет при гидротораксе и коллагенозах. При ревматическом плеврите наряду с интоксикацией боли сердца, артралгии; в) экссудат при неспецифических плевритах – нейтрофилы, флора. Волчаночный плеврит – волчаночные клетки. Онкология – «неисчерпаемость», геморрачический, атипичные клетки, г) биопсия.
При неэффективности лечения и наличии признаков инвалидности больные должны быть направлены на МСЭ.

TUBERCULOUS PLEURISY

M. Tarasova

It occurs as an independent form or accompanied by pulmonary tuberculosis. According patogenez of exudative pleurisy can be divided into three main clinical variants: allergic, perifocal and tuberculosis of the pleura.

Pathological basis - pleural dissemination tubercles. It is secondary in relation to the Dissemination of the source, but it manifests itself clinically as independent disease. Frequency from 3-6%.

When treatment failure and the presence of signs of disability, patients should be sent to the ITU.

ТӘУЕЛСІЗДІК ТӘУ ЕТЕР-ЖАЛҒЫЗ КИЕҢ!!!

Еркіндігім.
Қасиеттім.
Қастерлім.
Өзің барда өзегімде жоқ шер мұң!
Кеше сенің келбетіңді арман ғып,
Боданына бұғауландық басқа елдің.
Бабалардың басын тігіп бәйгеге,
Аналардың жанарына жас бердің!

Уа, Еркіндік,
қош келдің!
Өзегімді өртке ораған қоғамда,
Өз үйіме өзім өгей болам ба?!
Алшаң басып жүре алмаса алты алаш
Азаттығым! Қадірің де жоқ онда!

...Саған жету қиын болса қаншалық,
Сақтап тұру қиынырақ одан да!
Алла берген азаттықтың әр сәті-
Аманат қой
Маған,
Саған
Оған да!

М.Салықов

2017 жыл

Қаңтар

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Ақпан

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Наурыз

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Сәуір

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Мамыр

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Маусым

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Шілде

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Тамыз

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Қыркүйек

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Қазан

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Қараша

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Желтоқсан

дс	сс	ср	бс	жм	сн	жб
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31